

kteřá jim doporučil obžalovaný. Ze zásad o spoluvinně plyne ovšem, že, vykonal-li pachatel úmyslně něco jiného nebo více, než k čemu směřoval úmysl spoluvinníka (návodce atd.) neb účastníka (t. zv. excess), nelze mu (spoluvinníku) i toto přičítati (sb. víd. nejv. s. čís. 617, 2733). Takové předpoklady, které by obžalovaného činily z tohoto důvodu beztreštným, však v souzeném případě rozsudek nezjistil. Zjišťuje naopak, že obžalovaný P. byl pověřen provedením a aranžováním jízdy a volební agitace, že jeho povinností, uloženou mu organizací strany komunistické, bylo, poučiti osoby, které v autu měly jeti, jak si mají počínati, co mohou a co nesmí vyvolávat, a zjišťuje, že veškerá hesla, která provolávali oni obžalovaní, tedy závadná i nezávadná, jim dal obžalovaný, jenž je i vyzval, by jeli autem a prováděli komunistickou agitaci, a že jim hesla dal za tím účelem, by je provolávali veřejně. Vychází-li se z tohoto skutkového zjištění rozsudku, odpovídá odsouzení obžalovaného P-ého pro spoluvinu návodem na obou treštných činech spáchaných ostatními obžalovanými zákonu. K opačnému tvrzení zmateční stížnosti, že obžalovaní, pronášejíce závadné výroky, jednali proti přání, radě nebo pokynu stěžovatelovu, nebo že jen z nerozumu a z neznalosti provolávali závadná hesla, nelze přihlížeti, poněvadž není vzato z obsahu rozsudku.

Čís. 3738.

Strážník trati jest oprávněn (§ 68 tr. zák.) vykázati toho, kdo jde po nedovolené cestě (po mostě) a, neuposlechne-li, zjistiti jeho jméno, a odepřel-li se legitimovati (choval-li se násilně), zajistiti se jeho osobou.

Za tím účelem, by dovedl pachatele ke zjištění totožnosti na staniční úřad, smí se po případě vzdáliti i ze svého stanoviště.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1930, Zm I 724/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Kutné Hoře ze dne 6. září 1929, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštněn z obžaloby pro zločin veřejného násilí podle § 81 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji znova projednal a o ní rozhodl, mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost uplatňuje důvody zmatečnosti čís. 5, 9 a) a číselně i 10, obsahově vlastně čís. 9 b) § 281 tr. ř. Důvodně namítá, že jest právně mylný názor nalézacího soudu, že František C. nebyl ve službě a že nebyl ani formálně oprávněn k výkonu, který předsevzal, a že proto nepožíval zvláštní ochrany podle § 68 tr. zák., an se před 6. hodinou ranní vzdaloval od svého strážního domku na trati, chtěje předvésti obžalovaného, jehož zadržel pro nedovolený přechod po železničním mostě, do staniční kanceláře v K., poněvadž by se prý do

6. hodiny k svému domku nevrátil a tím by vlastní službu zanedbal. Poněvadž soud sám zjišťuje, že služba C-ova záležela nejen v tom, by zhasl světla a namazal výměnu, nýbrž i by dohlížel na trať z důvodů bezpečnostních, najmě, by nikdo nepovoláný nechodil po trati, poněvadž nutným důsledkem této povinnosti jest právo a zároveň i povinnost službu konajícího železničního zřízence, by vykázal každého, koho na nedovolené cestě (na mostě) zastihne, a neuposlechne-li, zjistil jeho jméno, a odepřel-li se legitimovati a chová-li se násilně, by se zajistil jeho osobou, — byl železniční zřízenec C. nejen formálně, nýbrž i věcně oprávněn ke služebnímu výkonu, který předsevzal, že obžalovaného, který, jak rozsudek zjišťuje, neuposlechl jeho vyzvání, by opustil most, odepřel se legitimovati a proti strážníkovi se choval urážlivě, odváděl k vůli zjištění na staniční úřad v K. Na tomto stavu věci nemůže nic měniti okolnost, neprávem zdůrazňovaná v rozsudku, zda se C. mohl či nemohl včas vrátiti ke svému domku, poněvadž pro ochranu podle § 68 tr. zák. jest jen rozhodné, zda byl C. aspoň formálně oprávněn ke služebnímu výkonu, který předsevzal, což vzhledem k vlastním zjištěním rozsudku nelze popříti. Důsledkem toho padá i neudržitelný závěr nalézacího soudu, že obžalovaný svým násilným jednáním nezmařil a nemohl ani zmařiti služební výkon C-ův (an podle mylného názoru rozsudku žádný služební výkon nebyl) a že proto nemohl ani jednati v úmyslu, jaký předpokládá § 81 tr. zák. Pokud tedy napadený rozsudek vyslovil mylný názor, že C. nebyl ve službě, že nebyl ani formálně oprávněn obžalovaného zadržeti a předvésti a že důsledkem toho obžalovaný nejednal v úmyslu zmařiti služební výkon strážníkův, jest rozsudek zmatečný podle čís. 9 a) § 281 tr. ř.

Rozsudek však obsahuje ještě druhý výrok o tom, v čem spočíval výkon služby železničního strážníka Františka C-a. Nalézací soud totiž v rozporu s dřívějším zjištěním vyslovuje přesvědčení, že C. byl oprávněn a povinen konati službu jako strážník trati jen u domku čís. 214, a to od 6. hod. ranní a jen bezprostředně před touto hodinou byl oprávněn zhasnouti světla mostu a namazati výměnu, ne však odváděti někoho z tohoto místa, najmě dokonce na staniční úřad v K. za příčinou zjištění jeho totožnosti, ježto se ze svého stanoviště od strážního domku) nesměl vzdáliti. Tomuto výroku vytyká zmateční stížnost nejasnost (spíše jde o vnitřní rozpor), a nedostatek důvodů a neúplnost, a to právem, poněvadž rozsudek zjišťuje, že C. nebyl ve službě, ježto jeho služba nezáleží v tom, »by se pro krátkost času a vzhledem k vlastní službě, která nastala již o 6. hodině ranní, vzdaloval od strážního domku, najmě-by šel až na staniční úřad do K.« a jinde opakuje, že C. konal službu jen u domku čís. 214 a nebyl oprávněn nikoho odváděti z tohoto místa — ale neuvádí důvody pro toto nové a odchylné zjištění, jež byl povinen uvésti tím spíše, an dříve, dospěl »podle průvodů shora citovaných k přesvědčení, že služba C-ova záležela i v tom, by dohlížel na trať z důvodů bezpečnostních, najmě by nikdo nepovoláný nechodil po trati«, kterážto služba se přirozeně nemůže omeziti na pobyt u domku čís. 214. Mimo to pomíjí rozsudek mlčením seznání 1. svědka C-a, který potvrdil, že šel konati své povinnosti již před 6. hodinou (neříká bezprostředně). Dále praví tento svědek: »Službu nastupuji

o 6. hodině ráno, ale chodím na trať dříve, poněvadž musím, než jedou vlaky, opatřiti lampy, a pak máme nařízeno, bychom jednu hodinu před službou a jednu hodinu po službě odstraňovali trávu z tratě; 2. svědka S-y, který udal, že C. byl ve službě; 3. obsah spisů ředitelství státních drah najmě kárného nálezu (byl čten), podle něhož obžalovaný způsobil a ohrožoval službu konajícího strážníka trati Františka C-a; 4. seznání svědka Františka C-a, který nepřiznal, jak uvádí rozsudek, že by se do 6. hodiny nevrátil na své stanoviště, nýbrž udal, že nemůže říci, zda by se včas vrátil do 6. hodiny — vesměs skutečnosti, jež, kdyby je byl soud v rozsudku hodnotil, jak byl povinen, mohly vésti k jinému skutkovému zjištění než obsahuje rozsudek.

Čís. 3739.

Ujednání mezi pachatelem a poškozeným po tom, když již pachatel použil pro sebe výtěžku za zboží mu svěřené (když již zpronevěra byla dokonána) nevylučuje zpronevěru ani, kdyby je bylo podle předpisů práva soukromého pokládati za novaci, a může přijíti v oboru práva trestního v úvahu již jen jako smír podle § 188 b) tr. zák.

K vyloučení beztrestnosti v případě § 188 b) tr. zák. se nevyžaduje, by poškozený učinil na pachatele formální trestní oznámení pro nesplnění smíru, stačí, že se soud o tom dověděl jiným způsobem.

(Rozh. ze dne 21. ledna 1930, Zm I 387/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmáteční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 2. dubna 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry podle § 183 tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Podle čis. 9 a) § 281 tr. ř. namítá stěžovatel 1. že nalézací soud vyložil právně nesprávně význam pozdějšího ujednání mezi obžalovaným a vlastníkem zboží Osvaldem L-em, pokládaje je za smír ve smyslu § 188 b) tr. zák.; podle názoru stížnosti šlo o novaci ve smyslu §§ 1376, 1377 obč. zák., ježto prý byly změněny platební podmínky ohledně kupní ceny původně smluvené a ujednány podmínky nové; bylo tím prý projevováno, že se původní smluvní poměr (komisionářský) mezi stranami nahrazuje novým. Závazky z komise a výhrada vlastnictví prý tím zanikly; v době, kdy bylo učiněno na obžalovaného trestní udání, platilo již nové ujednání, komisionářský poměr i výhrada vlastnictví byly odstraněny, takže prý v této době nelze již pokládati zboží převzaté původně do komise s výhradou vlastnictví, za svěřené; proto se prý obžalovaný nemohl dopustiti zpronevěry. 2. I kdyby bylo lze mluvíti o smíru ve smyslu § 188 b) tr. zák., má zmáteční stížnost za to, že soud odepřel obžalovanému beztrestnost z důvodu účinné lítosti neprávem, poněvadž přes to, že je pravda, že nedodržel smluvené lhůty, poškozený neučinil přímé trestní udání proti obžalovanému pro